

Protocol gedrag

KOC - St. Michaëlschool

Inhoud

Inleiding.....	3
1. Grensoverschrijdend gedrag.....	4
Te ondernemen stappen	4
Stappenplan gedrag leerling.....	4
2. Schorsing	4
Aandachtspunten bij schorsing	5
3. Verwijdering	5
Aandachtspunten bij verwijdering	6
4. Omgang met ouders die de rust van het onderwijsproces verstoren	6
Aanspreken op gedrag.....	6
Bijlage 1 – Stappenplan voor gedrag.....	8

Inleiding

Het 'protocol gedrag wordt ingezet bij leerlingen/ouders waarbij herhaaldelijk sprake is van grensoverschrijdend gedrag of bij leerlingen/ouders waarbij emotieregulatie een uitdaging is. De school kan voor situaties komen te staan waarin het nodig is leerlingen te schorsen en in ernstige gevallen te verwijderen. Gelukkig komt het laatste slechts zelden voor en is het in bijna alle gevallen mogelijk om een officiële verwijderingsprocedure te vermijden. Veelal worden er andere oplossingen gevonden als de situatie met een kind op onze school onhoudbaar is geworden. De verwijderingsprocedure is wettelijk vastgelegd en is ingewikkeld. Dit is tevens de reden dat wij het als school belangrijk vinden om de situatie helder op papier te hebben, zodat het voor alle betrokkenen duidelijk is hoe wij moeten handelen.

De school gaat over tot het schorsen/verwijderen van een leerling, als een leerling/ouder herhaaldelijk grensoverschrijdend gedrag vertoont.

Grensoverschrijdend gedrag noemen we het gedrag van een leerling dat door de frequentie en/of hevigheid ervan zodanig is, dat het functioneren van hem-/haarzelf en de andere leerlingen in de groep en de leerkracht ernstig geschaad wordt. In hoofdstuk 1 wordt aangegeven wat wij concreet onder grensoverschrijdend gedrag verstaan en welke maatregelen genomen dienen te worden en wat de uiterste consequenties zijn (schorsing en/of verwijdering).

Leerkrachten en ouders (via medezeggenschapsraad) onderschrijven gezamenlijk dit protocol.

Om de bruikbaarheid en kwaliteit van dit protocol te bewaken zal het na één jaar geëvalueerd worden.

1. Grensoverschrijdend gedrag

De volgende gedragingen of een combinatie daarvan kunnen het functioneren van zowel leerkrachten als leerlingen onmogelijk maken.

- **Verbaal:** gillen, krijsen, schelden, vloeken, seksueel getinte, denigrerende of minachtende opmerkingen, uitlachen, incorrect gedrag (brutaal), (be)dreigen.
- **Non-verbaal:** negeren, de rug toedraaien, incorrect reageren (brutaal in gebaren).
- **Lichamelijk:** slaan, schoppen, spugen, knijpen, krabben, negeren, ongewenst aanraken.
- **Omgaan met materiaal:** omverduwen van tafels en stoelen, oneigenlijk gebruik (op slaan, mee slaan etc.), vernielen of meenemen.
- **Weglopen:** zich zonder toestemming ophouden in ruimtes van de school, het zonder toestemming verlaten van het schoolterrein.

De genoemde gedragingen kunnen worden gesignaleerd in de verhouding kind en leerkracht, ouder en leerkracht, kinderen onderling.

Te ondernemen stappen

Wanneer een kind niet meer te handhaven is in de groep en niet meer voor rede vatbaar is, ondernemen we de volgende stappen:

- Na verwijdering uit de groep (binnen of buiten) wordt door de leerkracht contact opgenomen met de ouders met het verzoek hun kind op te halen. De ouders wordt meegedeeld dat het kind een moment van bezinning krijgt van tenminste één dag.
- Zo snel mogelijk volgt er overleg (liefst dezelfde dag) tussen de leerkracht, intern begeleider en/of directeur over de te ondernemen stappen. Dit kan variëren van het schorsen van de leerling voor één tot meerdere dagen, of het maken van werk buiten de groep onder toezicht van de intern begeleider, directeur of andere leerkracht.
- Men stelt de ouders en het kind hiervan op de hoogte zodat de afspraken voor alle partijen duidelijk zijn. Na afloop van de strafregel en nadat er afspraken zijn gemaakt omtrent het gedrag van de leerling in de toekomst, kan het kind weer normaal naar school cq eigen groep. Het is noodzakelijk dat ouders en school op één lijn zitten.
- Het incident wordt genoteerd als notitie bij de incidentenregistratie in ParnasSys. Er wordt beschreven wat er wanneer met wie is gebeurd, wat de consequentie/oplossing is en dat ouders op de hoogte zijn gebracht (zie kwaliteitskaart).

Stappenplan gedrag leerling

Vanaf het schooljaar 2022-2023 zetten we zowel preventief als curatief het 'stappenplan gedrag' in, zie bijlage 1. Het 'stappenplan gedrag' wordt ingezet bij leerlingen waarbij herhaaldelijk sprake is van grensoverschrijdend gedrag of bij leerlingen waarbij emotieregulatie een uitdaging is. Dit stappenplan bespreekt de leerkracht met zowel leerling als ouders. In dit stappenplan worden in een stroomschema de consequenties van grensoverschrijdend gedrag uitgelegd.

2. Schorsing

Schorsing is aan de orde wanneer de directeur of het schoolbestuur bij ernstig wangedrag onmiddellijk moet optreden en er tijd nodig is voor het zoeken naar een oplossing. Ernstig wangedrag van een leerling kan bijvoorbeeld zijn: mishandeling, diefstal of het herhaald negeren van een schoolregel.

Ook als het onmogelijk is om afspraken te maken of als er geen medewerking van de ouders is naar aanleiding van grensoverschrijdend gedrag kan het zijn dat tot schorsing wordt overgegaan. Bij grensoverschrijdend gedrag van de ouders kan het mogelijk zijn dat tot schorsing of verwijdering van de leerling wordt overgegaan zonder dat de leerling er rechtstreeks mee te maken heeft.

Schorsing mag voor maximaal 2 achtereenvolgende dagen worden opgelegd.

De directeur deelt het besluit tot schorsing schriftelijk aan de ouders mee. In dit besluit wordt vermeld: de reden voor schorsing, de aanvang en de tijdsduur van de schorsing en eventueel andere genomen maatregelen.

Aandachtspunten bij schorsing

Het is noodzakelijk dat een **goed gedateerd dossier** bijgehouden wordt, waarin opgenomen zijn welke problemen wanneer speelden, wat er wanneer aan gedaan is en met welk effect.

Schorsing van een leerling vindt in principe pas plaats na overleg met de leerling, de ouders, de leerkracht, de intern begeleider en/of de directeur. Ouders worden hiervan schriftelijk op de hoogte gebracht.

Het bevoegd gezag wordt ingeschakeld als de directeur denkt dat de situatie tot schorsing c.q. verwijdering kan leiden. De directeur stelt de inspectie op de hoogte van de schorsing en de redenen hiervoor.

Bij schorsing stelt de school de leerling in staat tot het maken van huiswerk om te voorkomen dat de leerling een achterstand oploopt.

3. Verwijdering

Verwijderen is aan de orde bij zodanig ernstig wangedrag dat de directeur/bestuur concludeert dat de relatie tussen school en leerling onherstelbaar verstoord is. Definitieve verwijdering van een leerling vindt plaats als de school ervoor gezorgd heeft dat een andere school bereid is de leerling toe te laten. Er moet aantoonbaar gedurende 8 weken gezocht worden naar een geschikte overplaatsing. Indien er zonder succes, maar wel met aantoonbare inspanning gezocht is, kan tot een definitieve verwijdering worden overgegaan. (artikel 40, 5^e lid WPO) Er moet dan een wettelijk vastgelegde procedure gevolgd worden:

- Voordat de directeur besluit tot verwijdering hoort de directeur zowel de betrokken leerkracht als de ouders.
- De directeur meldt een besluit tot verwijdering van een leerling direct aan de leerplichtambtenaar.
- Wanneer de directeur besluit een leerling te verwijderen, dan zorgt hij ervoor dat een andere school bereid is de verwijderde leerling toe te laten.
- Wanneer het gedurende 8 weken niet lukt om de leerling te plaatsen op een andere school, dan kan de directeur de leerling verwijderen zonder vervolgonderwijs veilig te stellen. Het bestuur moet bewijzen, gedurende deze periode zich te hebben ingespannen een andere school te vinden. De correspondentie met andere scholen moet worden vastgelegd.
- De directeur maakt de beslissing tot verwijdering schriftelijk en met opgave van redenen bekend aan de ouders. In dit besluit vermeldt de directeur dat de ouders tegen de beslissing bezwaar kunnen maken. De ouders kunnen binnen 6 weken schriftelijk bezwaar indienen bij de directeur.
- Wanneer de ouders tegen de beslissing bezwaar maken, beslist de directeur binnen 4 weken na ontvangst van het bezwaarschrift. De directeur hoort de ouders, voordat hij een beslissing neemt.
- In de wet is geen informatieplicht aan de inspectie vastgelegd. Het is echter wel zorgvuldig en wenselijk om de inspectie in kennis te stellen. In sommige gevallen kan de inspectie een oplossing aandragen die tot een andere leidt dan verwijderen.
- De beslissing tot verwijderen moet een eventuele rechterlijke toetsing kunnen doorstaan.

Aandachtspunten bij verwijdering

Soms wordt de vraag gesteld of de directeur tot verwijderen kan overgaan als blijkt dat plaatsing van een leerling in een school voor Speciaal Onderwijs wenselijk is, terwijl de ouders daaraan niet mee willen werken. In de wet is bepaald dat verwijdering van een leerling alleen mogelijk is als er sprake is van wangedrag, een ernstige verstoring van de rust of veiligheid op school.

Het is noodzakelijk een **goed gedateerd dossier** bij te houden, waarin opgenomen zijn welke problemen er speelden, wat eraan gedaan is en met welk effect.

Het kan voorkomen dat een kind of ouder de grenzen van de wet overschrijdt. Te denken valt aan mishandeling, diefstal etc. In de meeste gevallen zal dan bovenstaande procedure in werking treden. Afhankelijk van het vergrijp zal van een eventueel misdrijf aangifte worden gedaan.

4. Omgang met ouders die de rust van het onderwijsproces verstoren¹

Soms kan het gedrag van de ouders verstorend werken op de goede relatie die tussen school en ouders behoort te bestaan om de eerste taak van een school te bereiken, namelijk het geven van goed onderwijs aan een leerling. Er behoort een gezonde wisselwerking te zijn tussen opvoeders en de leerkrachten met inachtneming van ieders rol ten opzichte van de leerling. Dit betekent overigens dat een gezonde kritische opstelling van ouders ten opzichte van het onderwijs dat hun kind ontvangt deze wisselwerking alleen maar ten goede kan komen. De school zet zich tot het uiterste in om goed onderwijs te verzorgen, maar is daarbij niet onfeilbaar, zodat het meedenken van ouders in dezen alleen maar de kwaliteit doet verbeteren.

Er zijn diverse stappen aangewezen om te trachten te voorkomen dat geschillen met ouders onttaarden in conflicten waarbij het gedrag van ouders onaanvaardbaar wordt.

Aanspreken op gedrag

Indien zich een eerste incident met een ouder voordoet² dan is het zaak dat door de directeur van de school – ook als deze het onderwerp van het incident is – gepoogd wordt om de ouder te kalmeren en met deze in een eerste gesprek te gaan en te wijzen op de regel dat ouders, leerlingen en personeel met respect met elkaar dienen om te gaan, en vervolgens de ouder te verzoeken alsnog op rustige wijze zijn klacht te vertellen en toe te lichten.

Afhankelijk van de ernst van het gedrag³ kan het gesprek worden gevolgd door een brief waarin duidelijk de omgangsnormen op de school worden uitgelegd en dat daarom dergelijk gedrag niet wordt getolereerd.

Wanneer desondanks dit storende gedrag van de ouder(s) zich herhaalt of zich voortzet⁴, dan dienen betrokken ouders nogmaals voor een gesprek te worden uitgenodigd door de directeur. In dit gesprek moet worden gewaarschuwd dat als zich nog één keer een incident voordoet dan zal worden overgegaan tot het ontzeggen van de toegang tot de school en haar terreinen. Dit gesprek wordt altijd schriftelijk bevestigd.

Wanneer het gedrag van de betrokken ouder(s) onaanvaardbaar blijft dient een derde gesprek plaats te vinden waarbij wordt medegedeeld dat de toegang tot school en terreinen met onmiddellijke ingang voor vijf weken wordt ontzegd, behoudens op uitdrukkelijke uitnodiging door de directeur.

¹ Gebaseerd op modelprotocol Verus

² Bijvoorbeeld op niet mis te verstane toon ‘verhaal’ halen door een ouder bij een leerkracht

³ Bijvoorbeeld met stemverheffing het “verhaal” halen bij de juf in aanwezigheid van haar volledige klas, waarbij ook scheldwoorden vallen

⁴ Met irritant gedrag waarbij bijvoorbeeld de juf of meester demonstratief wordt genegeerd, er kwaad wordt gesproken over leerkrachten

Deze ontzegging moet per aangetekende brief (met bericht van ontvangst) worden bevestigd waarin tevens een uitnodiging om in de laatste week van de ontzegging nog te overleggen, moet zijn opgenomen.

De school dient van deze ontzegging de wijkagent in te lichten. De school is immers niet bevoegd om bij overtreding van het toegangsverbod, de betrokken ouders zelf te verwijderen uit de school of van de terreinen. Dit is voorbehouden aan “de sterke arm” wegens lokaal-/terreinvredebreuk. De wijkagent kan eventueel proces-verbaal opmaken.

Mocht in de laatste week van de ontzegging het gesprek positief verlopen, dan kan de ontzegging door het bestuur worden opgeheven.

Bijlage 1 – Stappenplan voor gedrag

